

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2003
Avaldamismärge:	

Raudteeseadus

Vastu võetud 23.02.1999
[RT I 1999, 29, 405](#)
 jõustumine 01.05.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
06.03.2001	RT I 2001, 31, 170	01.05.2001
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Seadus reguleerib raudtee-ettevõtja õigusi ja kohustusi raudteeinfrastruktuuri majandamisel, reisijate ja kaupade veol ning riikliku järelevalvega seonduvaid toiminguid raudtee-ettevõtjate üle.
- (2) Seadus kehtestab avalik-õiguslikud kitsendused raudtee-ettevõtjate tegevusele.

§ 2. Raudtee, raudteeinfrastruktuur ja raudteemaa

- (1) Raudtee on maatükiga püsivalt ühendatud rajatis, mille olulisteks osadeks on muldkeha ja sellele toetuv tee pealisehitus, mis koosneb rööbastest, pöörangutest, liipritest ja ballastist.
- (2) Raudteeinfrastruktuur on raudtee ning raudtee majandamiseks vajalikud hooned ja rajatised.
- (3) Raudteeinfrastruktuuri hooned on raudteemaal asuvad hooned, milles paiknevad raudteeveoks vajalikud müügi- ja teenindusvahendid või mida muul viisil kasutatakse raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks.
- (4) Raudteeinfrastruktuuri rajatised on:
  - 1) sillad, viaduktid, estakaadid, tunnelid, tugiseinad, truubid, süvendid, rennid ja kraavid;
  - 2) turvangu-, side-, valgustus- ja energiaseadmed ning tehnorajatised;
  - 3) ülekäigu- ja ülesõidukohad;
  - 4) juurdepääsuteed raudteele;
  - 5) jaamad ja teised meldepunktid;
  - 6) reisi- ja kaubaplatvormid;
  - 7) teekaitseobjektid;
  - 8) muud raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud rajatised.
- (5) Raudteemaa on raudtee ja raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalike hoonete ja rajatiste alune ning nende teenindamiseks vajalik maa.
- (6) Raudteed, mis on vajalikud sisse- ja väljasõiduks depoosse või tehnohoolduspunkti või sõiduks depoos või on üksnes vedu toetava või abitava iseloomuga (depooteed), ei kuulu raudteeinfrastruktuuri hulka.
- (7) Rippraudtee, trammittee ja nendega ehitus- või tööviisi poolest sarnane tee või muu raudteest erinevat ehituslikku laadi rööbastee ei ole raudtee käesoleva seaduse tähenduses.

§ 3. Raudtee-ettevõtjad

(1) Raudtee-ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja või äriühing, kelle tegevuseks on raudteeveoteenuse osutamine või raudteeinfrastruktuuri majandamine.

(2) Raudtee-ettevõtja, kes osutab raudteeveoteenust, on käesoleva seaduse tähenduses raudteeveo-ettevõtjaks. Raudtee-ettevõtja, kes majandab raudteeinfrastruktuuri, on käesoleva seaduse tähenduses raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaks.

(3) Raudtee-ettevõtjale, kes osutab raudteeveoteenust ja majandab raudteeinfrastruktuuri, kohaldatakse raudteeveoteenuse osutamisel käesolevas seaduses raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri majandamisel raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kohta sätestatud. Kui raudtee-ettevõtja majandab avalikuks kasutamiseks määratud raudteeinfrastruktuuri ja kasutab seda avaliku raudteeveoteenuse osutamiseks, peab ta täitma käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 nimetatud nõudeid.

(4) Raudtee-ettevõtjaks ei loeta ettevõtjat, kelle tegevuseks on käesoleva seaduse § 2 lõigetes 6 ja 7 nimetatud teede majandamine või sellistel teedel veoteenuse osutamine.

§ 4. Raudteeinfrastruktuuri majandamine

(1) Raudteeinfrastruktuuri majandamine on raudteeinfrastruktuuri korrashoid, raudteeliikluse korraldamine ning raudteeinfrastruktuuri kasutada andmine raudteeveo-ettevõtjale. Raudteeinfrastruktuuri korrashoid käesoleva seaduse tähenduses on selle ehitamine ja rajamine, remont ja hooldamine.

(2) Raudteeinfrastruktuuri majandamise võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja anda lepingu alusel üle teisele ettevõtjale. Sel juhul jääb ta vastutama raudteeinfrastruktuuri majandamisest tulenevate kohustuste rikkumise eest solidaarselt ettevõtjaga, kellele ta raudteeinfrastruktuuri majandamise üle andis. Sellega vastuolus olev kokkulepe on kolmandate isikute suhtes tühine.

(3) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuuri võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võõrandada või selle alust maad hoonestusõigusega koormata Raudteeameti eelneval nõusolekul.

§ 5. Raudteevedu ja raudteeveerem

(1) Raudteevedu on reisijate või kaupade vedamine raudteel rongi või rööbasbussiga raudteeinfrastruktuuri kasutades.

(2) Raudteeveerem on raudteeveoks vajalikud vedurid, vagunid, samuti dresiinid, teeremondimasinad ja muud raudteel liiklemiseks vajalikud masinad ja mehhanismid.

§ 6. Raudteeinfrastruktuuri kasutamine

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, kes majandab avalikuks kasutamiseks määratud raudteed, korraldab raudteeinfrastruktuuri kasutamist raudtee läbilaskevõime jaotamise teel, eraldades raudteeveo-ettevõtjatele käesolevas seaduses ettenähtud alusel ja korras läbilaskevõimeosad, sealhulgas rongiliinina või muul viisil.

(2) Rongiliin on raudtee läbilaskevõimeosa, mis on vajalik ühe rongi käigushoidmiseks siht- ja saatepunkti vahel teatud ajavahemikul.

§ 7. Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee ja avalik raudteeveoteenus

(1) Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras määrab teede- ja sideminister raudtee-ettevõtja taotlusel tema majandamisel oleva raudtee avalikuks kasutamiseks.

(2) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee on raudtee-ettevõtja raudteeinfrastruktuur, mille kasutamine on tasu, aja ja muude kasutamistingimuste osas diskrimineerimata tagatud kõigile raudtee-ettevõtjatele avaliku raudteeveoteenuse osutamiseks käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras.

(3) Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras määrab teede- ja sideminister raudtee-ettevõtja taotlusel tema kuulumise avalikku raudteeveoteenust osutavate raudtee-ettevõtjate hulka.

(4) Raudtee-ettevõtja, kes on käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt määratud avalikku raudteeveoteenust osutama, on vastavalt teenuse sihtotstarbele ja avalikustatud veoeskirjadele seaduses sätestatud alustel ja korras kohustatud osutama avalikuks kasutamiseks määratud raudteel reisijate- või kaubaveoteenust igapähele (avalik raudteeveoteenus).

(5) Avalikuks kasutamiseks määratud raudteede loetelu ja selle muudatused ning avalikku raudteeveoteenust osutavate raudtee-ettevõtjate loetelu ja selle muudatused avaldatakse teadaandena Riigi Teataja Lisas.

(6) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuuri majandava või avalikku raudteeveoteenust osutava äriühingu ühinemine ja jagunemine on lubatud vaid Raudteeameti eelneval nõusolekul.

(7) Vabariigi Valitsusel on õigus iseseisvalt määrata raudtee avalikuks kasutamiseks õiglase tasu eest, kui raudteefrastruktuuri kasutamine on vajalik üldistes huvides ühiskondliku veoteenuse osutamiseks.

2. peatükk TEGEVUSLOAD

§ 8. Tegevusluba

(1) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteefrastruktuuri võib majandada raudtee-ettevõtja, kellele Raudteeamet on selleks andnud raudteefrastruktuuri majandamise tegevusloa.

(2) Raudtee reisijateveoteenust võib osutada raudteeveo-ettevõtja, kellele Raudteeamet on selleks andnud raudtee reisijateveoteenuse tegevusloa.

(3) Avalikuks kasutamiseks määratud raudteel võib raudtee kaubaveoteenust osutada raudteeveo-ettevõtja, kellele Raudteeamet on selleks andnud raudtee kaubaveoteenuse tegevusloa.

(4) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee ja teiste raudteefrastruktuuri rajatiste ehitustöid võib teostada ettevõtja, kellele Raudteeamet on selleks andnud raudtee-ehitustegevuse tegevusloa.

(5) Avalikuks kasutamiseks määratud raudteel kasutatavat raudteeveeremit võib remontida ettevõtja, kellele Raudteeamet on selleks andnud raudteeveeremi remondi tegevusloa.

(6) Tegevusluba antakse tähtaega määramata.

(7) Tegevusluba ei ole üleantav ning selle üleandmine teisele isikule ja kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

(8) Välisriigi äriühing võib tegutseda käesoleva paragrahvi lõigetes 1-5 nimetatud tegevusaladel vaid juhul, kui tema filiaal on kantud äriregistrisse äriseadustikus (RT I 1995, 26-28, 355; 1998, 91-93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360) ettenähtud tingimustel.

(9) Tegevusluba ei ole vajalik välisriigi raudtee-ettevõtjale raudtee piirijaamadesse sisenemiseks, kui rahvusvahelise kokkuleppe alusel on välisriigi raudtee-ettevõtja ja Eesti raudteeveo-ettevõtja piire ületava raudteeveoteenuse osutamises kokku leppinud. Tegevusluba ei ole vajalik välisriigi raudtee-ettevõtjale ja nende ühendustele, kui selles on vastastikku kokku lepitud rahvusvaheliste kokkulepetega.

§ 9. Tegevusloa andmise tingimused

(1) Ettevõtjale antakse tegevusluba, kui ettevõtja vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- 1) ettevõtja ja tema esitatud dokumendid vastavad seadustes ja teistes õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 2) füüsilisest isikust ettevõtja või äriühingu juhatuse liikmed või teised juhtima õigustatud isikud on piisavalt usaldusväärsed, neile ei ole välja kuulutatud pankrotti, neid ei ole süüdi mõistetud majandus- ja ametialaste kuritegude eest;
- 3) füüsilisest isikust ettevõtjal või äriühingu juhatuse liikmel või teistel juhtima õigustatud isikutel on piisavaid erialaseid teadmisi või kogemusi, tagamaks raudtee-ettevõtja ohutu tegevuse, selle usaldusväärse korralduse ja kontrolli;
- 4) ettevõtja raudteeohutuse ja raudteeliikluse juhtimise eest vastutavad töötajad on vajaliku kvalifikatsiooniga ning suudavad tagada osutatavate teenuste ohutuse nõutaval tasemel;
- 5) ettevõtja vedurijuhil on vastav juhiluba ja vajalik kvalifikatsioon;
- 6) ettevõtjale antud tegevusluba ei ole varem kehtetuks tunnistatud käesoleva seaduse § 13 alusel;
- 7) ettevõtja on finantsmajanduslikult võimeline täitma oma kohustusi, muuhulgas on ta võimeline täitma oma tegelikke ja võimalikke kohustusi vähemalt 12 kuu jooksul ning tal ei ole maksuvõlgnevusi;
- 8) ettevõtjal on vastutuskindlustus oma kohustuste täitmatajätmisest või mittenõuetekohasest täitmisest tekkinud kahju hüvitamiseks vastavalt õigusaktidele ja riikidevahelistele kokkulepetele;
- 9) ettevõtja raudteefrastruktuur või raudteeveerem vastab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Käesoleva seaduse § 8 lõigetes 4 ja 5 nimetatud tegevusloa saamiseks ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4, 5 ja 9 nimetatud tingimusi.

§ 10. Tegevusloa taotlemiseks vajalikud dokumendid

(1) Tegevusloa taotleja esitab Raudteeametile järgmised dokumendid:

- 1) avaldus;
- 2) äriühingu puhul põhikiri või ühinguleping;
- 3) asutamisel oleva äriühingu puhul asutamislepingu ametlikult kinnitatud ärakiri;

4) tegutseva äriühingu puhul registrikaardi ärakiri, samuti majandusaasta aruanne, mis on koostatud ja kinnitatud mitte varem kui kuus kuud enne avalduse esitamist, ning Maksuameti kohaliku asutuse tõend maksuvõlgnevuste puudumise kohta;

5) äriühingut juhtima õigustatud isikute või juhatuse liikmete nimekiri, milles märgitakse liikme ees- ja perekonnanimi, isikukood (selle puudumisel sünniaeg), elukoht, andmed hariduse või tööalase kogemuse ja viimaste töö- või teenistuskohade kohta;

6) kirjalik kinnitus käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 2-5 nimetatud isikute vastavuse kohta kehtestatud nõuetele;

7) käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktis 8 nimetatud vastutuskindlustuse leping või asutamisel oleva äriühingu puhul kindlustusettevõtte kinnitus kindlustuslepingu sõlmimise kohta;

8) ettevõtja kehtiv ohutustunnistus või asutamisel oleva äriühingu puhul kinnitus ohutustunnistuse väljaandmise kohta;

9) dokument riigilõivu tasumise kohta.

(2) Raudteeametile esitatud dokumendid ei kuulu avaldamisele kolmandatele isikutele, kui seadustes ei ole sätestatud teisiti.

§ 11. Tegevusloa andmine ja andmisest keeldumine

(1) Tegevusloa andmise või andmisest keeldumise otsustab Raudteeamet ühe kuu jooksul avalduse esitamisest.

(2) Tegevusloa andmine vormistatakse Raudteeameti peadirektori käskkirjaga ja tegevusluba jõustub käskkirjas näidatud kuupäeval. Käskkirja ärakiri ja tegevusluba edastatakse taotlejale hiljemalt kolme tööpäeva jooksul käskkirja allakirjutamisest.

(3) Raudteeamet keeldub tegevusloa andmisest, kui:

1) ettevõtja ei vasta käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud tingimustele;

2) ettevõtja ei ole esitanud käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud dokumente;

3) esitatud dokumendid on ebaõiged või mittetäielikud.

(4) Tegevusloa andmisest keeldumine vormistatakse Raudteeameti peadirektori käskkirjaga, mis peab sisaldama keeldumise põhjendust.

(5) Raudteeametil on õigus määrata taotlejale tähtaeg tegevusloa andmist takistavate asjaolude kõrvaldamiseks. Taotlejal on õigus nimetatud tähtaja jooksul esitada täiendavaid dokumente. Kui taotleja eikõrvaldatakistavaid asjaolusid või ei esita täiendavaid dokumente määratud tähtajaks, keeldub Raudteeamet tegevusloa andmisest.

§ 12. Tegevusloa kehtivuse tingimused

(1) Asutamisel olev äriühing, kellele Raudteeamet on andnud käesoleva seaduse § 8 lõigetes 1-3 nimetatud tegevusloa, on kohustatud enne tegevusloas näidatud tegevuse alustamist esitama Raudteeametile põhikirja ja äriregistri väljavõtte, samuti § 10 lõike 1 punktides 6-9 nimetatud dokumendid.

(2) Raudteeametil on õigus igal ajal kontrollida ettevõtja vastavust tegevusloa saamise tingimustele. Kui tegevusloa andmise aluseks olnud asjaolud on muutunud, on ettevõtja kohustatud viivitamata teatama Raudteeametile toimunud muudatustest ja esitama vastavad dokumendid.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa võib tunnistada kehtetuks, kui:

1) raudteeinfrastruktuur või raudteeveerem eivastakehtivatele ohutusnõuetele või ettevõtja tegevus ei taga ohutusnõuete täitmist;

2) ettevõtja ei ole kuu kuu jooksul tegutsenud tegevusloas nimetatud tegevusalal;

3) ettevõtja ei vasta käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud tingimustele.

(2) Raudteeamet on kohustatud enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist määrama ettevõtjale ettekirjutuse alusel tähtaja kehtetuks tunnistamise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks. Kui ettevõtja ei kõrvalda tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks olevaid puudusi määratud tähtajaks, tunnistab Raudteeamet tegevusloa kehtetuks.

(3) Avaliku raudteevee teenuse osutamise tagamiseks võib Raudteeamet anda ajutise tegevusloa raudtee-ettevõtjale, kelle tegevusluba tunnistatakse kehtetuks käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 7 ja 8 ettenähtud alustel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest arvates, kuid mitte kauemaks kui kuueks kuuks, mille jooksul on raudtee-ettevõtja kohustatud jätkama tegevust ajutises tegevusloas näidatud tingimustel ja ulatuses.

(4) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine vormistatakse Raudteeameti peadirektori käskkirjaga ja tegevusloa kehtetuks tunnistamine jõustub käskkirjas näidatud kuupäeval. Käskkirja ärakiri edastatakse ettevõtjale, kelle tegevusluba tunnistati kehtetuks, ja kõigile raudtee-ettevõtjatele viivitamata, kuid mitte hiljem kui kümne tööpäeva jooksul käskkirja allakirjutamisest.

§ 14. Tegevusloa kehtivuse lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) ettevõtja lõppemisel, sealhulgas äriühingu ühinemisel ja jaotumisel;
- 2) tegevusloa kehtetuks tunnistamisel;
- 3) ettevõtja taotlusel.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemise teadaanne avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

§ 15. Tegevusloa kehtivuse lõpetamine ettevõtja taotlusel

(1) Ettevõtja võib esitada taotluse Raudteeametile tegevusloa kehtivuse lõpetamiseks vähemalt kuus kuud enne tegevusloa kehtivuse soovivat lõppemist.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõpetamine ettevõtja taotlusel vormistatakse Raudteeameti peadirektori käskkirjaga ja tegevusloa kehtivuse lõpetamine jõustub käskkirjas näidatud päeval. Käskkirja ära kiri edastatakse taotlejale hiljemalt kolme tööpäeva jooksul käskkirja allakirjutamisest.

3. peatükk RAUDTEELIIKLUS JA OHUTUS

§ 16. Ohutuse tagamine

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on kohustatud tagama ohutu liikluse oma raudteeinfrastruktuuril ja hoidma selle ohutust tagavalt töökorras. Raudteeveo-ettevõtja on kohustatud tagama raudteeveo ohutuse ja tema poolt kasutatava raudteeveeremi vastavuse kehtivatele ohutus- ja muudele nõuetele. Raudtee-ettevõtja on kohustatud täitma käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt kehtestatud nõudeid ja eeskirju ning kõiki keskkonna-, tule- ja tööohutust, tervishoidu ning tervisekaitset puudutavaid eeskirju ja nõudeid.

(2) Raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi tehnoloogilised ja eksploatatsiooninõuded, nõuded raudteeliiklusele ja raudteekorraldajale, samuti nõuded raudteevadudele sätestatakse teede- ja sideministri määrusega kinnitatud raudtee tehnokasutuseeskirjas.

(3) Ettevõtja, kes taotleb käesoleva seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud tegevusluba, peab eelnevalt saama Raudteeametilt ohutustunnistuse, mis kinnitab, et tema raudteeinfrastruktuur ja raudteeliikluse korraldus vastavad raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuetele.

(4) Ettevõtja, kes taotleb käesoleva seaduse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tegevusluba, peab eelnevalt saama Raudteeametilt ohutustunnistuse. Ohutustunnistuse saamiseks peab ettevõtja esitama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale, kelle avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuuri ta kavatseb kasutada, kinnituse, et tema raudteeveerem vastab raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuetele ja et tema vedurimeeskond vastab käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud nõuetele.

(5) Ohutustunnistuste väljaandmise korra kehtestab teede- ja sideminister. Raudteeliikluse ohutuse tagamiseks kehtestab sotsiaalminister Vabariigi Valitsuse kehtestatud tööde loetelu alusel töötajatele eelneva ja perioodilise tervisekontrolli nõuded.

(6) Raudteeametil on õigus igal ajal kontrollida raudteeliikluse ohutust ja raudteeveeremi vastavust kehtestatud nõuetele. Raudteeametil on kohustus kontrollida raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi vastavust kehtestatud nõuetele teede- ja sideministri määratud tähtaegadel ja korras.

(7) Raudtee-ettevõtja on kohustatud lubama riiklikku järelevalvet teostavatel isikutel igal ajal kontrollida raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi ning raudteeliikluse ohutust.

(8) Raudteeametil on õigus teha raudtee-ettevõtjale ettekirjutusi käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuete täitmiseks ja ettekirjutuse täitmata jätmise korral algatada tegevusloa kehtetuks tunnistamist.

(9) Raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuete rikkumise korral, mis toob kaasa otsese ohu raudteeliiklusele, on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal õigus kõrvaldada raudteeinfrastruktuurilt raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuetele mittevastav raudteeveerem või võtta viivitamata tarvitusele kõik abinõud, et tagada raudteeliikluse ohutus. Raudtee tehnokasutuseeskirja rikkunud raudteeveo-ettevõtjale sellest tekkinud kahju ei hüvitata. Kõigist raudtee tehnokasutuseeskirja rikkumistest on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kohustatud viivitamata teatama Raudteeametile.

§ 17. Raudteefrastruktuuri-ettevõtja tegevuseeskiri

(1) Avalikuks kasutamiseks määratud raudteed majandab raudteefrastruktuuri-ettevõtja oma tegevuseeskirja alusel. Tegevuseeskirjas kehtestatakse raudteefrastruktuuri korrashoiu, raudteeliikluse korraldamise ja raudteefrastruktuuri raudteeveo-ettevõtjatele kasutada andmise tingimused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseeskirja ja sinna tehtud muudatuste heakskiitmise otsustab Raudteeamet raudteefrastruktuuri-ettevõtja vastava avalduse esitamisest ühe kuu jooksul.

(3) Raudteeamet võib tegevuseeskirja ja tegevuseeskirja muudatuste heakskiitmisest keelduda ja nõuda nende muutmist või tunnistada need kehtetuks, kui need on vastuolus seaduste või käesoleva seaduse § 16 lõikes 2 nimetatud raudtee tehnokasutuseeskirjaga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseeskiri tuleb avaldada ja teha kättesaadavaks Raudteeameti peadirektori poolt kindlaksmääratud väljaandes ja aadressidel.

(5) Tegevuseeskirja muutmine jõustub Raudteeameti otsuses märgitud päeval, kuid mitte varem kui 45 päeva möödudes tegevuseeskirja muudatuste avaldamisest.

§ 18. Raudteeliikluse juhtimise õigus

(1) Raudteefrastruktuuri-ettevõtja raudteeohutuse ja raudteeliikluse juhtimise eest vastutavatel töötajatel peab olema vastav kvalifikatsioonitunnistus.

(2) Kvalifikatsioonitunnistuse saamiseks vajalikud ettevalmistus- ja kutsesobivusnõuded kinnitab teede- ja sideminister.

(3) Raudteefrastruktuuri-ettevõtja võib kehtestada raudteeohutuse ja raudteeliikluse juhtimise eest vastutavatele töötajatele käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuetest kõrgemaid nõudeid kvalifikatsioonitunnistuste väljastamise eeskirjas. Kvalifikatsioonitunnistuse annab välja raudteefrastruktuuri-ettevõtja.

(4) Raudteeametil on õigus kontrollida raudteefrastruktuuri-ettevõtja raudteeohutuse ja raudteeliikluse juhtimise eest vastutavate töötajate vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuetele.

§ 19. Raudteeveeremi juhtimise õigus

(1) Raudteeveoteenuse osutamiseks vajalikku raudteeveeremit võib juhtida raudteeveo-ettevõtja vedurimeeskond, kes koosneb vähemalt kahest liikmest. Raudteeveeremit võib juhtida isik, kellel on Eestis välja antud või välisriigis välja antud ja Eestis tunnustatud vedurijuhiluba.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vedurijuhiloo saamiseks taotleja kutsesobivusele, teadmistele, oskustele ja kogemustele vajalikud nõuded kehtestab teede- ja sideminister, võttes arvesse sotsiaalministri kehtestatud nõudeid taotleja terviseseisundile. Vedurijuhiloo väljaandmise eeskirjad ja eksamineerimise korra kehtestab teede- ja sideminister.

(3) Raudteeveeremi juhtimise õigus võetakse ära arstliku komisjoni otsuse alusel isikult, kelle terviseseisund ei vasta kehtestatud nõuetele. Raudteeveeremi juhtimise õigus võidakse ära võtta või tühistada raudteeliikluse nõudeid rikkunud isikult, olenevalt tema toimepandud rikkumise iseloomust ja raskusastmest, ainult seadustega sätestatud korras.

(3¹) Isiku ajutine kõrvaldamine raudteeveeremi juhtimiselt toimub liikluseaduse (RT I 2001, 3, 6; 93, 565; 2002, 38, 234) §-s 20¹ sätestatud alustel ja korras riikliku järelevalve ametniku või politsei ametniku poolt.

(4) Raudteeveo-ettevõtja vedurimeeskond peab vastama selle raudteefrastruktuuri-ettevõtja, kelle raudteel nad sõidavad, tegevuseeskirjas ettenähtud sõidukogemuse nõuetele.

(5) Raudteefrastruktuuri-ettevõtjal on õigus mitte lubada raudteeveeremit juhtima vedurijuhti, kes on tarvitanud alkoholi, narkootilisi, psühhotroopseid või psühhotoksilisi aineid.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 20. Raudtee-ehitus ja riiklik järelevalve

(1) Raudteefrastruktuuri rajatise ehitusprojekti aluseks olev detailplaneering või projekteerimistingimused peavad olema kooskõlastatud Raudteeametiga.

(2) Kehtetu.

(3) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee ja sellega liituva raudtee rööbastee laius on 1520 mm. Rööbastee muu laiuse korral toimub raudtee-ehitus ja kasutuselevõtmine Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

(4) Riiklikku järelevalvet raudteeinfrastruktuuri rajatiste ehitamisel ja kasutamisel ehitusseaduse ning käesoleva seadusega kehtestatud nõuete järgimise üle teostab Raudteeamet. Raudteeinfrastruktuuri rajatise ehitus- ja kasutusloa, samuti raudteeinfrastruktuuri rajatise ehitamiseks vajaliku kirjaliku nõusoleku ehitusseaduses sätestatud juhul väljastab Raudteeamet. Raudteeamet kooskõlastab ehitusprojekti, ehitusloa, kirjaliku nõusoleku ja kasutusloa kohaliku omavalitsusega.

(5) Raudteeinfrastruktuuri rajatiste ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike lubade väljastamise ja kehtetuks tunnistamise ning nende väljastamisest keeldumise korra kehtestab Vabariigi Valitsus. Riikliku järelevalve teostamise korra kehtestab teede- ja sideminister.

(6) Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuuri ehitamiseks ja korrashoiuks võib riik anda toetust, mille suurus määratakse kindlaks igal aastal riigieelarves.
[RT I 2002, 47, 297- jõust. 01.01.2003]

§ 21. Raudtee kaitsevöönd

(1) Raudtee kaitsevöönd on raudtee sihtotstarbelise tegevuse ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks.

(2) Raudtee kaitsevööndi laiuseks on rööpa teljest (mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpa teljest) linnades ja asulates 30 meetrit, väljaspool linnu ja asulaid 50 meetrit.

(3) Raudtee kaitsevööndis asuva kinnisasja valdaja ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada raudtee sihtotstarbelist kasutamist, halvendada raudtee korrashoidu ega ohustada liiklust.

(4) Raudtee kaitsevööndis võib maaparandussüsteemide rajamine, maavara kaevandamine, kaevamistöõde teostamine, metsa lageraie ja muud looduskeskkonda muutvad tööd, hoonete ja rajatiste ehitamine, kergestisüttivate ainete ja lõhkeainete tootmine ja ladustamine, samuti seadmete ja materjalide ladustamine ja paigaldamine, mis seab ohtu nähtavuse kaitsevööndis, toimuda vaid vastava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja eelneval kirjalikul nõusolekul, millega võib kehtestada raudtee kaitsevööndis teostatavatele töödele täiendavaid nõudeid.

§ 22. Raudteeületuskohad

(1) Sõidukid, jalakäijad ja aetavad kariloomad võivad raudteed ületada ainult selleks ettenähtud ja tähistatud raudteeülesõidukohtades ning jalakäijad raudteeülekäigukohtades liikluseeskirjas sätestatud korras.

(2) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on kohustatud tagama raudteeülesõidukoha ja -ülekäigukoha korrashoiu ja liikluskorraldusvahendite paigaldamise ning raudteeohutuse raudteemaal tehnokasutuseeskirjas sätestatud alustel ja korras.

§ 23. Raudteeliikluse ajutised piirangud ja sulgemine

(1) Raudteeliiklust võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja avalikuks kasutamiseks määratud raudteel ajutiselt sulgeda kuni üheks ööpäevaks. Raudteeliiklust võib avalikuks kasutamiseks määratud raudteel ajutiselt sulgeda kauemaks kui üheks ööpäevaks või oluliselt piirata Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

(2) Raudteeinfrastruktuuri või raudteeveeremi seisundist raudteeliiklusele tuleneva otsese ohu korral on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kohustatud tarvitusele võtma kõik abinõud, mis on vajalikud ohutu liikluse tagamiseks. Nimetatud juhul on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal õigus raudteeliiklust sulgeda või seda oluliselt piirata, teatades viivitamata ohutuse tagamiseks tarvituselevõetud abinõudest Raudteeametile.

(3) Mõjuval põhjusel, eelkõige, kui raudteeliiklusega ohustatakse inimeste elu või tervist või keskkonda, on Raudteeameti selleks volitatud ametnikul igal ajal õigus teha raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ettekirjutus raudteeliikluse sulgemiseks või oluliseks piiramiseks.

(4) Raudteel toimunud õnnetuse korral on riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesandeks oma asutuste kaudu osutada igakülget kaasabi õnnetuse tagajärgede likvideerimiseks ja raudteeliikluse võimalikult kiireks taastamiseks päästeseaduses (RT I 1994, 28, 424; 1998, 39, 598) sätestatud korras.

4. peatükk

AVALIK-ÕIGUSLIKUD KITSENDUSED RAUDTEE-ETTEVÕTJATE TEGEVUSELE

§ 24. Juurdepääs avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuurile

(1) Raudteeveo-ettevõtjal on õigus raudteeinfrastruktuuri kasutamistasu, -aja ja muude kasutamistingimuste osas diskrimineerimata kasutada avalikuks kasutamiseks määratud raudteed raudteeveoteenuse osutamiseks.

(2) Raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel tagatakse ühiskondlike veoteenuste osutamiseks vajalike rongiliinide eraldamine esimese eelistusena. Teise eelistusena on õigus saada läbilaskevõimeosa raudteeveo-ettevõtjal avaliku raudteeveoteenuse osutamiseks rahvusvahelises otseühenduses.

§ 25. Läbilaskevõime jaotamine avalikuks kasutamiseks määratud raudteel

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on kohustatud jaotama avalikuks kasutamiseks määratud raudtee raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime, eraldades läbilaskevõime ühiskondliku veoteenuse osutamiseks ning seejärel eraldades jaotamisele kuuluva läbilaskevõime teistele raudteeveo-ettevõtjatele avaliku konkursi alusel, arvestades § 24 lõikes 2 ettenähtud eelistust. Raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise avaliku konkursi tingimused ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(2) Raudteeveo-ettevõtja, kellele eraldati läbilaskevõimeosa, ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja lepivad kokku raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu üksikasjades, eriti kasutamise ajas ja kestuses, samuti kasutamistasus ja teistes kasutamistingimustes. Nimetatud kokkulepe peab olema sõlmitud kirjalikult. Kasutamistasu ning kasutamise aja ja kestuse kindlaksmääramisel tuleb eelkõige arvesse võtta teenuse iseloomu ja kestust, turuolukorda ning raudteeinfrastruktuuri kulumi astet, samuti veeremi koosseisu, seisundit ja veokiirust. Kasutamistasu määratakse Raudteeameti kehtestatud raudteeinfrastruktuuri kasutamise tasu arvestamise meetoodika alusel.

(3) Raudteeveo-ettevõtjal ei ole õigust talle eraldatud läbilaskevõimeosa mis tahes viisil üle anda ega loovutada ning ta on kohustatud talle eraldatud läbilaskevõimeosa kasutama lepinguga ettenähtud korras. Nimetatud nõuete rikkumise korral kuulub eraldatud läbilaskevõimeosa äravõtmisele ning jaotamisele käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras.

(4) Raudteeveo-ettevõtjal on õigus pöörduda kaebusega Raudteeameti poole, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei jaotanud vaba läbilaskevõimet käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras või kui raudteeveo-ettevõtjale ei eraldatud läbilaskevõimeosa või eraldati diskrimineerivatel tingimustel. Raudteeamet vaatab kaebuse läbi ja otsustab, kas läbilaskevõime jaotamine on toimunud kooskõlas käesoleva seaduse ja konkurentsiseadusega (RT I 1998, 30, 410). Raudteeameti otsusega mittenõustumisel on õigus pöörduda kohtusse. Kohtusse pöördumine ei ole eraldatud läbilaskevõimeosa äravõtmise või muutmise aluseks.

(5) Kui Raudteeamet leiab, et läbilaskevõimejaotamisel on rikutud käesolevas seaduses sätestatud nõudeid, teeb Raudteeamet raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ettekirjutuse seaduserikkumise kõrvaldamiseks.

§ 26. Raamatupidamise eraldatus

(1) Raudtee-ettevõtjad, kes osutavad avalikku raudteeveoteenust ja majandavad avalikuks kasutamiseks määratud raudteed, peavad oma raamatupidamises pidama eraldi tulude ja kulude arvestust veoteenuse ja raudteeinfrastruktuuri majandamise valdkondade osas. Riigi poolt raudteeinfrastruktuuri majandamiseks antud toetuse ja ühiskondlike veoteenuste osutamise eest tasutava hüvituse ülekandmine ühest valdkonnast teise on keelatud. Selle kohustuse järgimine peab kajastuma mõlema valdkonna tulude ja kulude arvestuses.

(2) Raudteeveo-ettevõtja, kes osutab ühiskondlike ja muid veoteenuseid, peab oma raamatupidamises pidama eraldi tulude ja kulude arvestust ühiskondlike veoteenuste ja teiste veoteenuste valdkondade osas. Riigi poolt ühiskondlike veoteenuste osutamise eest tasutava hüvituse kasutamine muus valdkonnas on keelatud. Selle kohustuse järgimine peab kajastuma mõlema valdkonna tulude ja kulude arvestuses.

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud raudtee-ettevõtjad on kohustatud teede- ja sideministri kehtestatud korras ja tähtaegadel esitama Raudteeametile käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohaselt peetavate tulude ja kulude arvestused. Raudtee-ettevõtja, kellel on selleks õigustatud huvi, võib tutvuda Raudteeameti kehtestatud korras tulude ja kulude arvestustega.

§ 27. Ühendus teiste raudteedega

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, kelle raudtee piirneb või liitub teise raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja raudteega, peab lubama ühenduse oma raudteeinfrastruktuuriga.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühenduse tingimused ja selle eest makstav tasu lepatakse kokku raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vahel. Kui ühenduse tingimustes või tasus kokkulepet ei saavutata, on õigus pöörduda kohtusse.

§ 28. Veotingimused

(1) Avalikku raudteeveoteenust võib osutada raudteeveo-ettevõtja veoeskirja alusel. Veoeskirjas kehtestatakse veotingimused reisijateveoks või veotingimused kauba või veeremi liikide alusel. Nimetatud veoeskiri ei sisalda veotasu suurust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud veoeskirjade heakskiitmise ja sinna tehtud muudatuste heakskiitmise otsustab Raudteeamet raudteeveo-ettevõtja vastava avalduse esitamisest ühe kuu jooksul.

(3) Tegevusloa taotlemisega üheaegselt heakskiitmiseks esitatud veoeskiri loetakse heakskiidetuks tegevusloa jõustumise päeval.

(4) Raudteeamet võib veoeskirja ja veoeskirja muudatuste heakskiitmisest keelduda või nõuda nende muutmist või kehtetuks tunnistamist, kui need on vastuolus seadustega või raudteeveo heade tavadega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud veoeskiri tuleb avaldada ja teha kättesaadavaks Raudteeameti peadirektori poolt kindlaksmääratud väljaandes ja aadressidel.

(6) Veoeskirja muutmise jõustub Raudteeameti otsuses märgitud päeval, kuid mitte varem kui 45 päeva möödudes veoeskirja muudatuste avaldamisest.

§ 29. Ühiskondlikud veoteenused

(1) Riik võib üldistes huvides tellida avalikku raudteeveoteenust osutavalt raudteeveo-ettevõtjalt reisijate või kaupade raudteeveoteenust (ühiskondlik raudteeveoteenus). Ühiskondlikku raudteeveoteenust osutav raudteeveo-ettevõtja on kohustatud vedama reisijaid või kaupu riigiga sõlmitud lepingus sätestatud tingimustel ja korras. Raudteeveo-ettevõtja kohustus on teavitada ühiskondliku raudteeveoteenuse kasutajaid teenuse hinnast.

(2) Ühiskondlike veoteenuste osutamiseks sõlmivad riik Raudteeameti kaudu ja raudteeveo-ettevõtja lepingu, mis peab sisaldama vähemalt alljärgnevaid tingimusi:

- 1) osutatavate teenuste iseloomu, mahtu, marsruuti, regulaarsust ja kvaliteeti;
- 2) veo tariifi ja selle arvestuse aluseid;
- 3) riigi poolt makstava hüvituse suurust;
- 4) lepingu muutmist ja täiendamist reguleerivaid sätteid;
- 5) lepingu kehtivusaega;
- 6) lepingu rikkumise korral kohaldatavaid leppetrahve.

(3) Raudteeveo-ettevõtjale ühiskondlike veoteenuste osutamise eest makstava hüvituse suurus tuleb kindlaks määrata vähemalt üheks aastaks.

(4) Raudteeveo-ettevõtjale ühiskondlike veoteenuste osutamise eest makstav hüvitus peab katma vähemalt neid ühiskondlike veoteenuste osutamisel tekkinud kulusid, sealhulgas raudteeinfrastruktuuri kasutamistasu, mida raudteeveo-ettevõtjal ei ole võimalik katta nimetatud teenuste osutamisel saadava tulu arvel.

(5) Ühiskondlikku veoteenust osutaval raudteeveo-ettevõtjal on käesoleva seaduse § 24 lõikes 2 sätestatud raudteeinfrastruktuuri kasutamise eelistus. Raudteeamet teavitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat ühiskondliku veoteenuse kasutamise vajadusest arvestusega, etühiskondlikuveoteenuse osutamise vajadus on teada läbilaskevõime jaotamisel.

5. peatükk RAUDTEEREGISTRID

§ 30. Raudteede register

(1) Raudteede register on riiklik register, kus registreeritakse avalikuks kasutamiseks määratud raudteed ja teised raudteed, sealhulgas depoteed.

(2) Raudteede register asutatakse andmekogude seaduses (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155) sätestatud korras.

(3) Raudteede registri vastutav töötaja on Teede- ja Sideministerium ning volitatud töötaja on Raudteeamet.

§ 31. Raudteeveeremi register

(1) Raudteeveeremi register on riiklik register, kus registreeritakse käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 nimetatud raudteeveeremid.

(2) Eestis esmakordselt kasutusele võetavad raudteeveeremi tüübid ja mudelid kuuluvad enne registrisse kandmist kohustuslikule kontrollimisele ja katsetusele, kinnitamaks nende vastavust raudteeveeremile kehtestatud nõuetele.

(3) Raudteeveeremi register asutatakse andmekogude seaduses sätestatud korras.

(4) Raudteeveeremi registri vastutav töötleja on Teede- ja Sideministeerium ning volitatud töötleja on Raudteeamet.

§ 32. Raudteestatistika

Raudteeliikluse seisundi ning selles toimuvate muutuste hindamise eesmärgil võib Raudteeamet riikliku statistika seaduse (RT I 1997, 51, 822) kohaselt korraldada statistilisi vaatlusi Vabariigi Valitsuse kinnitatud riiklike statistiliste vaatluste loetelu alusel.

6. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 33. Raudteeamet

(1) Riiklikku järelevalvet käesolevas seaduses ja sellest tulenevates õigusaktides raudtee-ettevõtjate tegevusele kehtestatud nõuete järgimise üle teostab Raudteeamet.

(2) Raudteeametit juhib peadirektor, kelle nimetab ametisse teede- ja sideminister.

§ 34. Raudteeameti pädevus

(1) Raudteeameti pädevus riikliku järelevalve teostamisel ning riikliku sunni kohaldamisel on:

- 1) käesolevas seaduses sätestatud tegevuslubade andmine, andmisest keeldumine, kehtetuks tunnistamine või kehtivuse lõpetamine;
- 2) ohutustunnistuste väljaandmine;
- 3) raudtee tehnokasutuseeskirjas kehtestatud nõuete täitmise kontrollimine ja ettekirjutuste tegemine nõuete rikkumise korral;
- 4) vedurijuhtide eksamineerimise korraldamine ja vedurijuhilubade väljaandmine;
- 5) raudteeinfrastruktuuri rajatiste ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike lubade väljastamise ja kehtetuks tunnistamise ning nende väljastamisest keeldumise otsustamine ja raudteeinfrastruktuuri rajatiste ehitamise ning kasutamise üle riikliku järelevalve teostamine;
- 6) veoeskirjade ja tegevuseeskirjade ning nende muudatuste heakskiitmise, avaldamise ja kättesaadavaks tegemise otsustamine;
- 7) raudteeveo-ettevõtjaga ühiskondlike veoteenuste osutamiseks vastava lepingu sõlmimine;
- 8) kaebuste lahendamine raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt läbilaskevõimeosa eraldamata jätmise või diskrimineerivatel tingimustel eraldamise või vaba läbilaskevõime jaotamata jätmise korral;
- 9) raudteede registri ja raudteeveeremi registri pidamine ning nimetatud registrites sisalduvate andmete töötlemine Teede- ja Sideministeeriumi tellimisel;
- 10) riiklike statistiliste vaatluste korraldamine;
- 11) rahvusvahelistest lepingutest tulenevate raudteega seonduvate Eesti Vabariigi kohustuste täitmise tagamine ja vajaduse korral Eesti Vabariigi esindamine rahvusvahelistes raudteeorganisatsioonides;
- 12) raudteeõnnetuste asjaolude väljaselgitamise korraldamine;
- 13) käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel teadaannete avaldamine Riigi Teataja Lisas;
- 14) muude seadustest tulenevate ülesannete täitmine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pädevuse piires võib Raudteeameti peadirektor anda välja käskkirju, teha ettekirjutusi ja otsuseid ning volitada Raudteeameti ametnikke nende riikliku järelevalve pädevuses tegema konkreetsete üksikjuhtude kohta ettekirjutusi ja otsuseid.

(3) Raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi tehnilise järelevalve teostamiseks vajalike toimingute tegemise ja vedurijuhtide eksamineerimise võib Raudteeamet teede- ja sideministri kehtestatud korras lepingu alusel edasi anda teistele isikutele. Nimetatud toimingute teostamise kulud tasub raudtee-ettevõtja.
[RT I 2002, 47, 297- jõust. 01.01.2003]

§ 35. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Raudtee-ettevõtjad ja nende töötajad on kohustatud Raudteeametile ja teistele riikliku järelevalve asutustele andma tõest ja täielikku teavet, mis on vajalik riikliku järelevalve ülesannete täitmiseks.

(2) Riikliku järelevalve asutuste esindajatel on õigus vabaks juurdepääsuks järelevalveobjektiks olevale raudteefrastruktuurile ja raudteeveeremile ning raudtee-ettevõtja esindaja juuresolekul kaubale ja dokumentidele.

(3) [Kehtetu - RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

7. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36. Raudteetranspordi liiklusohutuse rikkumine

Raudteest loomveokitega ülesõitmise või kariloomade ülejämise või raudtee lähedal kariloomade karjatamise nõuete rikkumise, samuti raudtee ja raudteefrastruktuuri rajatiste ning seadeldiste kahjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹. Kehtestatud gabariitide nõuete järgimata jätmine

Kehtestatud gabariitide nõuete järgimata jätmise eest veoste veeremile pealeaadimisel ja veeremilt mahalaadimisel, ehitustööde teostamisel ja asjade ladustamisel – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36². Rongiliiklust segada võivate esemete asetamine raudteele

Rongiliiklust segada võivate esemete asetamise eest raudteele, samuti raudteel kõndimise eest selleks mitteettenähtud kohas – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36³. Registreerimata või raudtee tehnokasutusnõuetele mittevastava raudteeveeremi juhtimine

Kehtestatud korras registreerimata või raudtee tehnokasutusnõuetele mittevastava raudteeveeremi juhtimise eest isiku poolt, kes selle nõuetele mittevastavusest oli teadlik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁴. Registreerimata või raudtee tehnokasutusnõuetele mittevastava raudteeveeremi juhtima lubamine või raudtee või raudteefrastruktuuri rajatise omavoliline kasutamine

Kehtestatud korras registreerimata raudteeveeremit või raudtee tehnokasutusnõuetele mittevastavat raudteeveeremit juhtima lubamise või raudtee või raudteefrastruktuuri rajatise omavolilise kasutamise eest veeremi omaniku, valdaja või tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁵. Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumine raudteel

Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumise eest raudteel – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁶. Käsipakkide üle kehtestatud normi ja tasumata pagasi kaasavõtmine

Käsipakkide üle kehtestatud normi reisirongi kaasavõtmise või seal tasumata pagasi veo eest – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁷. Raudteetranspordivahendite kasutamise nõuete rikkumine

Liikuvale rongile pealemineku või sellelt mahatuleku, vaguni astmelaul või katusel sõitmise, kaubarongis omavolilise sõitmise, rongi omavolilise peatamise, samuti reisivaguni sisseseade, veduri või vaguni akende rikkumise või rongi vaguniaknast või -uksest prahi või esemete väljaviskamise eest või suitsetamise eest linnalähirongi vagunis või kohalikus ja kaugsõidurongis suitsetamiseks mitteettenähtud kohas – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁸. Raudteeveeremi juhi poolt raudteeliikluse nõuete rikkumine

(1) Raudteeveeremi juhi poolt raudteeliikluse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui sellega on tekitatud:

1) varaline kahju või

2) inimesele ettevaatamatuses tervisekahjustus, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36⁹. Raudteeveeremi juhtimine juhtimisõiguseta isiku poolt

(1) Raudteeveeremi juhtimise eest juhtimisõiguseta isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest isiku poolt, kellelt raudteeveeremi juhtimise õigus on ära võetud, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹⁰. Juhtimisõiguseta isikule raudteeveeremi juhtimise üleandmine

(1) Raudteeveeremi juhtimise õiguseta isikule raudteeveeremi juhtimise üleandmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Raudteeveeremi juhtimise üleandmise eest isikule, kellelt raudteeveeremi juhtimise õigus on ära võetud, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹¹. Raudteeveeremi juhtimine joobeseisundis isiku poolt

Raudteeveeremi juhtimise eest joobeseisundis isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹². Isiku kõrvalehoidumine joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest

Raudteeveeremi ilmsete joobetunnustega juhi, samuti raudteeveeremi juhtimise õigust mitteomava isiku kõrvalehoidumise eest joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹³. Rongiõnnetuses osalenud juhi poolt pärast rongiõnnetust alkoholi, narkootiliste, psühhotroopsete või psühhotoksiliste ainete tarvitamine

Alkoholi, narkootiliste, psühhotroopsete või psühhotoksiliste ainete tarvitamise eest rongiõnnetuses osalenud raudteeveeremi juhi poolt vahetult pärast rongiõnnetust enne selle asjaolude väljaselgitamist sündmuskohal – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹⁴. Joobeseisundis isiku raudteeveeremit juhtima lubamine

Raudteeveeremi omaniku, valdaja või tehnoseisundi eest vastutava isiku või raudteeliikluse juhtimise eest vastutava isiku poolt alkoholi, narkootiliste, psühhotroopsete või muude psühhoaktiivsete ainete mõju all oleva raudteeveeremi juhi raudteeveeremit juhtima lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹⁵. Juhtimisõiguseta isiku raudteeveeremit juhtima lubamine

Raudteeveeremi omaniku, valdaja või tehnoseisundi eest vastutava isiku või raudteeliikluse juhtimise eest vastutava isiku poolt raudteeveeremi juhtimise õiguseta isiku raudteeveeremit juhtima lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 36¹⁶. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 36–36¹⁵ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 36–36¹⁵ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on:

- 1) Raudteeamet;
  - 2) politseiprefektuur.
- [RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

8. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 37. Seniste tegevuslubade kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist raudteetranspordi korraldamiseks väljaantud tegevusload jäävad kehtima tegevusloas märgitud tähtajaks. Kui tegevusloa tähtaeg lõpeb enne 2000. aasta 1. jaanuari, on nimetatud tähtajani õigus saada tegevusluba ilma käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 sätestatud nõuetele vastavust kontrollimata.

(2) Raudteeohutuse ja raudteeliikluse juhtimise eest vastutavad isikud ning raudteeveeremit juhtima õigustatud isikud võivad oma tööülesandeid täita, omamata käesoleva seaduse §-des 18 ja 19 ettenähtud kvalifikatsioonitunnistust ja vedurijuhiluba kuni 2000. aasta 1. jaanuarini.

§ 38. Raudteede määramine avalikuks kasutamiseks

Käesoleva seaduse jõustumisel loetakse AS Eesti Raudtee ja Edelaraudtee AS raudteed määratuks avalikuks kasutamiseks. Nimetatud raudteede loetelus muudatuste tegemine ja sealt välja arvamine toimub käesoleva seaduse §-s 7 sätestatud korras.

§ 39. Raudteeinfrastruktuuri ehitiste arvelevõtmine

Raudteeinfrastruktuuri ehitised, mis kuuluvad registreerimisele ehitiste kohta käivates registrites, kantakse nendesse registritesse ehitiste valdaja taotlusel. Registreerimiseks vajalikud dokumendid koostatakse taotleja kulul.

§ 40. Raudteemaa kasutamise erisused

(1) Raudteeinfrastruktuuri hoonete ja rajatiste aluse ja nende teenindamiseks vajaliku maa (raudteemaa) riigi omandisse jätmise otsustab Vabariigi Valitsus.

(2) Riigi omandisse jäetud raudteemaale seatakse hoonestusõigus raudteeinfrastruktuuri hoonete ja rajatiste omaniku kasuks.

(3) Raudteemaa, mida ei ole jäetud riigi omandisse, ostueesõigusega erastamine toimub maareformiseaduses (RT 1991, 34, 426; RT I 1996, 41, 796; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363; 93, 1556; 1998, 12, 153; 103, 1698; 1999, 25, 366) sätestatud alustel ja korras.

(4) Kuni käesolevas paragrahvis sätestatud korras raudteemaa kindlaksmääramiseni määrab raudteeületuskoha piiri ning paigaldab sinna liikluskorraldusvahendid ja tagab raudteeületuskoha korrashoiu ning liiklusohutuse raudteeinfrastruktuuri ettevõtja tehnokasutuseeskirjas sätestatud alustel ja korras.

§ 41. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 42. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. mail.